

## **Consultatie laag 6 lokaal publiek/ lokaal commercieel**

Via deze brief wil Rato zendertechniek haar visie geven op het beleid dat EZK heeft geformuleerd in deze consultatie.

Rato zendertechniek wil bij deze het ministerie van EZK complimenteren met deze consultatie en het openstellen van deze tijdelijke mogelijkheid om gezien de veranderingen die nodig zijn op het gebied van frequentiewisselingen ten behoeve van het zo veel mogelijk efficiënt gebruik te maken van de frequenties voor DAB welke voor Nederland beschikbaar zijn, voor zowel lokaal, regionaal en landelijk gebruik.

Door de complexiteit van dit geheel zijn er helaas compromissen nodig geweest die ook hun beslag hebben gekregen op lokaal bruikbare frequenties. Zo kan de lokale markt nog niet in zijn geheel al gebruik maken van alle frequentieruimte voor alle regio's. Maar gelukkig is dit per 2022 wel mogelijk.

Rato zendertechniek is vooral blij met de gekozen methode om eenieder ook de mogelijkheid te bieden om gebruik te kunnen maken van de mogelijkheden van DAB-frequentie ruimte, voor zowel publiek lokaal als commercieel lokale aanbieders, alleen dit maakt efficiënt gebruik ervan mogelijk.

Rato zendertechniek heeft waargenomen dat veel lokaal publieke omroepen hier bezwaar maken tegen de 50/ 50 regeling van de beschikbare frequentie ruimte hierna te noemen mux. Zoals wij vernomen hebben is op een OLON-vergadering gesouffleerd om hier bezwaren tegen te uiten als ware het een voorkeursrecht om dan wel het alleenrecht te hebben of hier grote zeggenschap over te hebben.

Rato zendertechniek is van mening dat gezien diverse gerechtelijke uitspraken lokale omroepen geen voorkeursrechten hebben op digitale etherruimte. Gezien de schaarste van (digitale) ether frequentieruimte is het niet toegestaan om inefficiënt om te gaan met deze schaarse middelen.

Alle lokale omroepen hebben via deze regeling (in zover er nu frequentieruimte beschikbaar is) al het recht om haar hoofdkanaal door te geven binnen de mux die daarvoor bruikbaar is. Het beschikbaar stellen zonder veiling van 1/6 de deel van de helft van een mux voldoet al aan een afdoende manier om aan de voorkeursrechten van een lokale publieke omroep. Wat betreft Rato zendertechniek zou het ook een 1/9 deel van een mux mogen betreffen indien er gekozen zou zijn of worden tot de gebruikelijke indeling van 18 stations op een mux.

De overheid heeft helaas tot op heden gekozen voor slechts maximaal twaalf stations binnen één multiplex. De 6 of mogelijk 9 andere delen van de mux worden op volgorde van binnenkomst dan wel veiling verdeelt. Met deze opdeling wordt recht gedaan aan zowel de voorkeursrechten van de publiek lokale omroepen, als wel de wens voor commercieel gebruik van deze laag 6 frequenties.

Ook is Rato zendertechniek van mening dat het 50/50 verdelen van de beschikbare ruimte binnen een mux bijdraagt aan de uitrolbaarheid en tevens betaalbaarheid ervan. De kosten van

dergelijke technische installatie worden hierdoor op gelijke basis verdeelt en zo ook toegankelijk voor de wat minderdraagkrachtige lokale omroepen.

De 50/50 regeling heeft tevens een groot voordeel voor omroepen die zelfstandig door willen gaan indien er een verplichte fusie dreigt door streekomroep vorming. De bewuste omroep kan dan kiezen om niet binnen het publieke domein verder te gaan maar binnen het commercieel domein. Dit voorkomt gedwongen opheffing en kapitaalvernietiging van een dergelijke omroep. Is de omroep niet in staat commercieel verder te draaien is dit een keuze en geen gedwongen feit zoals dit in het analoge tijdperk wel gold, immers was er geen mogelijkheid om op FM verder te gaan als commercieel station.

Door sommige omroepen wordt aangedragen dat 50% van een mux een probleem zou kunnen vormen in de verdeling. Door uit te gaan van de maximale 18 delen van de beschikbare ruimte. Zouden er dus 9 publiek lokale omroepen met een bitrate van 64kbit kunnen uitzenden, dit houdt niet in dat er dan verplicht 9 commerciële tegenover zouden moeten komen, maar slechts de mogelijkheid om dit te doen. Hiermee creëer je de mogelijkheid van 9 lokale en bijvoorbeeld 3 commerciële of omgekeerd 3 lokale en 9 commerciële omroepen. Of 9 lokaal en 9 commerciële. Rato zendertechniek verwacht dat geen enkele mux, 18 omroepen zal gaan bevatten gezien de kleine omvang van deze multiplexen.

Deze optie maakt de indeling wel wat flexibeler zonder inbreuk te doen op elkaars rechten.

Rato zendertechniek heeft ook al in de voorgesprekken aangegeven gaan voorstander te zijn van hele kleine multiplexen in de Randstad welke nog steeds gekoppeld zijn aan een aantal afzonderlijke gemeentes, dit zorgt voor een aanslag op de kosten voor de uitrol ervan alswel het piepkleine gebied dat ermee bereikt kan worden alsmede de impact op het bruikbare frequentiespectrum.

Door bijvoorbeeld zes gemeenten (multiplexen) samen te koppelen wordt er een beter exploiteerbare omroep verkregen, ook zijn de kosten om op een degelijke multiplex uit te zenden veel minder omdat ook hier samengewerkt en samen betaald kan worden. Het bereik van een dergelijke multiplex zal dan ook beter aansluiten op het huidige FM-bereik.

Rato zendertechniek wil hierbij ook gebruik maken van de gelegenheid dat het nadrukkelijk niet de bedoeling kan en mag zijn dat door lokale omroepen frequentieruimte kan worden opgeëist op grond van een voorkeursrecht (wat in het verleden gold voor analogo zendbereik). Dit om meerdere (non-stop) edities te gaan uitzenden op DAB, zodat er met publieke middelen een concurrerend kanaal bijkomt met bijvoorbeeld non-stop Nederlandstalig, Oldies of dergelijke.

Een themakanaal dient immers al altijd te voldoen aan de ICE-norm, bij vele omroepen is het nu al de vraag of hieraan voldaan wordt, laat staan bij ook nog eens een extra kanaal. Een lokale omroep heeft ons inziens dan ook geen enkel voorkeursrecht op hogere bitrate, meer kanalen of andere voordelen ten opzichte van de commerciële variant.